

6:o) **Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar. Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor.** Kungl. Maj:t har vidare under femte huvudtiteln (punkterna 50 och 52) föreslagit riksdagen att

dels till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av 23,000 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att riksdagen såsom extra förslagsanslag för budgetåret 1934/1935 anvisat

dels till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar 23,000 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor 7,000 kronor.

Stockholm den 1 juni 1934.

Med undersätlig vörndnad.

Nr 301.

Godkänd av första kammaren den 5 juni 1934.

Godkänd av andra kammaren den 5 juni 1934.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till avtal med Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag och Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 122.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 27 april 1934 avlåten proposition, nr 270, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att å statens vägnar med Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag och Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund träffa avtal i enlighet med vid propositionen fogat förslag.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två motioner, I: 207 och II: 412, däri sammanställande hemställts,

att riksdagen, med hänsyn till önskvärdheten av att största möjliga del av Lapplandsmalmen utfraktas över svensk hamn, måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att tillhandahålla Luossavaara—Kiirunavaara Aktiebolag ett belopp av intill 500,000 kronor för utförande av en krossverksanläggning å Svartön, som är behöflig för utfrakt av Kirunamalm över Luleå, under förutsättning, att LKAB:s sammanlagda järnvägstransport till Luleå av Kiruna- och Gellivarealm om möjligt uppehålls i minst 1,200,000 ton årligen;

dels ock två motioner, I: 372 och II: 649, i vilka sammanstående hemstälts, att riksdagen ville

A. med följande modifikationer bifalla Kungl. Maj:ts i prop. nr 270 framlagda förslag till avtal med LKAB och TGO:

1) att den i avtalets § 1 föreskrivna tilläggsavgift av tre kronor per ton malm för transportkvantiteter per år över tre miljoner ton — vilken avgift är avsedd att utgöra *amortering* av LKAB:s skulder från *föregående* driftsår å frakttillägg och ränta, som LKAB jämlikt § 14 i 1927 och § 2 i 1932 års malmavtal har att erlægga för åren 1932—1936, och för vilken avgift man därför icke bör hava rätt till avdrag vid deklaration, gällande ett *senare* driftsår — i enlighet med järnvägsstyrelsens förslag rubriceras som *amorteringsavgift* i stället för fraktförhöjning;

2) att därest, intill dess överenskommelse träffats mellan preferens- och stamaktieägarna i LKAB att pro rata parte tillskjuta det kapital, som utöver ovannämnda amorteringsavgifter kan beräknas erforderligt för täckande av LKAB:s skulder å frakttillägg och ränta för nu löpande femårsperiod, under något år överskott efter erläggandet av amorteringsavgiften uppstår å LKAB:s verksamhet och brist i aktiekapitalet icke föreligger, skall, *efter det royalty erlagts för den malmkvantitet, som för året utfraktats utöver tre miljoner ton*, återstående överskott, i den mån det samma ej motsvaras av under året verkställd minskning av det i balansräkningen per 30 september 1933 avsatta beloppet för framtida reglering av frakttillägg till statens järnvägar, tagas i anspråk för ytterligare amortering av samma skuld;

B. hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till kommande riksdag om avtal mellan preferens- och stamaktieägarna i LKAB om nödiga tillskott pro rata parte till LKAB:s aktiekapital för täckande av den del av bolagets skuld till statens järnvägar för femårsperioden 1932—1936, som beräknas ej bliva täckt av under A. 1) angivna amorteringsavgift, därvid nödiga medel till å stamaktieägarna belöpande tillskott, där så befinnes önskvärt, kunde tänkas tillhandahållna genom statslån mot säkerhet i hos Sveriges riksbank deponerade stamaktier i LKAB; ävensom

C. uttala önskvärdheten av att vid utväljandet av de arbetsföretag, som skulle möjliggöras genom i propositionen (sid. 14 under § 4, sista stycket) i utsikt ställd kredit hos statsverket, i anslutning till motionerna I: 207 och I: 354, särskilt beaktas sådana, som åsyfta, att största möjliga del av lapplandsmalmen kan utfraktas över *svensk* hamn, att gruvdriften även

vid Malmberget kan uppehållas i någorlunda överensstämmelse med 1927 års malmavtal samt att ökad användning till inhemsk förädling kan erås för fosforren järnmalm och slig samt för apatitslig från de lappländska malmfälten m. m.

Förevarande nya överenskommelse mellan staten och de båda gruvbolagen innebär en reglering av Luossavaarabolagets skuldförhållanden till staten intill utgången av år 1936. Genom avtalet beredes Luossavaarabolaget en tillfällig lättnad beträffande betalningen av tidigare avtalad royalty samt i fråga om sin skyldighet att svara för förräntningen av det i Riksgränsbanan nedlagda kapitalet. Å andra sidan gör Luossavaarabolaget vissa utfästelser om malmbrytningens fortsatta upprätthållande.

För egen del har riksdagen funnit avtalet öppna en framkomlig väg för att trygga Luossavaarabolagets likviditet samt fortbestånd och samtidigt säkerställa gruvdriftens fortsatta gång och har alltså velat godtaga det samma.

Beträffande motionerna I: 372 och II: 649 har riksdagen allenast velat framhålla, att riksdagen i frågans nuvarande läge ej ansett sig böra föreslå någon ändring i det uppgjorda avtalet. Riksdagen förutsätter emellertid, att de av gruvdriften berörda kommunerna ej genom detta nya avtal ställas i beskattningshänseende ofördelaktigare än tidigare, samt att Kungl. Maj:t vidtager härför eventuellt erforderliga anordningar.

Motionsvis har yrkande framställts om anslag till en krossverksanläggning å Svartön vid Luleå. Enligt vad som inhämtats har onekligen det förhållandet att allenast den andra utskeppningshamnen Narvik har anordningar för malmens krossning i vissa lägen visat sig kunna medföra svårigheter för malmens avsättning. Önskligt är självfallet att malmutskeppningen över svensk hamn ej försvåras genom frånvaron av erforderliga krossningsanordningar. Riksdagen har därför ansett, att utredning bör företagas, huruvida ej den i motionerna avsedda krossverksanläggningen å Svartön kan under gemensam medverkan av härav intresserade olika parter åstadkommas.

Riksdagen får alltså

dels anmäla, att riksdagen bemyndigat Kungl. Maj:t att å statens vägnar med Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag och Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund träffa avtal i enlighet med ett i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 27 april 1934 angivet förslag;

dels ock anhålla om utredning rörande åstadkommande under gemensam medverkan av därav intresserade olika parter av en krossverksanläggning å Svartön.

Stockholm den 5 juni 1934.

Med undersätlig vördnad.